

سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران

Iranian Syndicate of
Construction Companies

بیمه کارگران ایرانی

اعزام به خارج از کشور

متن بخشنامه تامین اجتماعی با موضوع

مقدمه

در حال حاضر، بخشی از نیروی کار ایرانی از سوی شرکت های فنی و مهندسی جهت انجام کار به آن سوی مرزها اعزام می گردند و دولت جمهوری اسلامی ایران نیز فراهم ساختن شرایط مناسب کاری این قبیل از افراد را با تولید وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مورد توجه قرار داده است و در این خصوص گسترش و تعمیم پوشش بیمه به این گروه از جامعه که خانواده های بسیاری از آنان در کشور حضور دارند از جمله اقدامات بارز و راهبردی سازمان تأمین اجتماعی در راستای اصل بیست و نهم قانون اساسی به شمار می رود.

بر این اساس، به موجب تبصره ۲ ماده ۱۲ قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تأمین نیازهای کشور و تقویت آنها در امر صادرات، سازمان تأمین اجتماعی مکلف گردید با دریافت حق بیمه، کلیه کارگران ایرانی را که در ارتباط با صدور خدمات فنی به خارج از کشور اعزام می شوند، مطابق قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۰۳ و اصلاحیه های بعدی بیمه نماید.

کلیات

ماده ۱۲ قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تأمین نیازهای کشورهای کشور و تقویت آنها در امر صادرات و اصلاح ماده ۱۰۴ قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۹۱/۰۵/۰۱ مجلس شورای اسلامی: "کارگران ایرانی اعزامی موضوع قراردادهای صدور خدمات فنی به خارج از کشور به شرط داشتن گواهینامه شغلی از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی از پرداخت هر گونه عوارض و مالیات معاف می باشند."

- تبصره یک: "وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی موظف است برای کلیه کارگران ایرانی که در ارتباط با صدور خدمات فنی اعزام می شوند گواهینامه شغلی صادر کند و جهت وصول حق بیمه و تحت پوشش قرار دادن آنها در داخل و خارج کشور مراتب را به سازمان تأمین اجتماعی اطلاع دهد."
- تبصره دو: "سازمان تأمین اجتماعی مکلف است با دریافت حق بیمه ی افراد مذکور در این ماده، مطابق قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴/۴/۳ و اصلاحیه های بعدی، آنها را بیمه نماید."

نحوه بیمه کارگران اعزام به خارج از کشور:

- چنانچه شرکتهای اعزام کننده، دارای کد و سوابق قبلی نزد شعب باشند، کارفرما مکلف است نسبت به ارائه لیست کارگران اعزامی به خارج از کشور برابر ماده ۳۹ قانون تأمین اجتماعی از طریق دفتر مرکزی عمل نماید.
- شرکت هایی که فاقد کد کارگاهی می باشند شعب سازمان تأمین اجتماعی با اعزام بازرسی کارگاهها، موضوع را بررسی و نسبت به تخصیص کد کارگاهی اقدام لازم را بعمل آورده و سپس نسبت به اخذ لیست همانند بند فوق اقدام می نماید.
- تخصیص شماره بیمه (SSN) به کارگران شرکتهایی که رأساً و در چارچوب قراردادهای صدور خدمات فنی به خارج از کشور نیرو اعزام می نمایند، مطابق ضوابط مربوطه در شعبه انجام می گیرد.
- قراردادهای صدور خدمات فنی به خارج از کشور که تابعیت کارفرما (واگذارنده اصلی کار) ایرانی می باشد مشمول ماده ۳۸ قانون تأمین اجتماعی می باشد.
- واحد اجرائی حوزه دفتر مرکزی شرکت پس از اخذ یک نسخه از قرارداد منعقد نه نسبت به تخصیص کد پیمانکاری اقدام و صورت مزد یا حقوق بیمه شدگان اعزامی و حق بیمه متعلقه را وفق ضوابط و مقررات مواد ۲۸ و ۳۹ قانون تأمین اجتماعی دریافت نموده و در خاتمه پیمان پس از دریافت اطلاعات مبانی محاسباتی قرارداد از کارفرما، نسبت به محاسبه و مطالبه حق بیمه کارکنان شاغل در اجرای عملیات، وفق ماده ۴۱ قانون تأمین اجتماعی عمل می نماید.
- مقاطعه کاران وظیفه دارند صورت مزد یا حقوق کارکنان دفتر مرکزی خود را کماکان طبق مقررات تأمین اجتماعی تهیه و به انضمام حق بیمه مقرر به صورت جداگانه به شعبه تسلیم و پرداخت نمایند.
- در صورتی که موضوع عملیات پیمان توسط پیمانکار اصلی به مقاطعه کاران فرعی واگذار شود در این صورت لازم است طبق ماده ۳۸ قانون تأمین اجتماعی واحدهای اجرائی سازمان کد پیمانکاری به مقاطعه کاران فرعی تخصیص می دهند.
- چنانچه واگذارنده موضوع پیمان، غیر ایرانی و مستقر در خارج از کشور باشد و پیمانکار، نیروهای عملیات پیمان را از ایران به کشور محل اجرای پروژه اعزام نماید، بر همین اساس و باتوجه به عدم شمول به ماده ۳۸ قانون تأمین اجتماعی، لیست و حق بیمه نیروهای مذکور از طریق دفتر مرکزی شرکت (پیمانکار) با ارائه مستندات اعزام به خارج و رعایت سایر مقررات به شعبه ذیربط ارسال و پرداخت گردد.
- شرکت هایی که در خارج از مرزهای ج.ا.ایران اقدام به ثبت شرکت نموده و از کارگر ایرانی جهت انجام فعالیت خود بهره می گیرند، در صورتیکه فاقد دفتر نمایندگی در داخل کشور باشند می توانند با ایجاد دفتر نمایندگی و اخذ کد کارگاهی، لیست و حق بیمه مربوطه را در دوره فعالیت آنان در خارج از کشور به واحدهای اجرائی سازمان ارسال و پرداخت نمایند.
- در غیر اینصورت می توانند کارگران ایرانی خود را به منظور برخورداری از پوشش تأمین اجتماعی در قالب بیمه ایرانیان خارج از کشور به شعب این سازمان معرفی نمایند.

گزارش حادثه:

• با توجه به اینکه تنظیم گزارش حادثه به موجب قوانین کار و تأمین اجتماعی به عهده کارفرما یا مسئول کارگاه می باشد، بنابراین کارفرما به استناد تبصره یک ماده ۹۵ قانون کار و ماده ۶۵ قانون تأمین اجتماعی موظف خواهد بود کلیه حوادث ناشی از کار بیمه شدگان مشمول (کارگران اعزام به خارج از کشور) را سریعاً و در مهلت مقرر قانونی به صورت کتبی به همراه مدارک مشروحه ذیل به شعبه تأمین اجتماعی محل پرداخت حق بیمه گزارش و اعلام نماید:

الف- تکمیل فرم گزارش اعلام حادثه مطابق با فرم شماره "۱" پیوست بخشنامه شماره ۱۶ امور فنی بیمه شدگان.

ب- اصل و تصویر گواهی کارفرما مبنی بر اشتغال بیمه شده در کشور متبوع به همراه قراردادهای مربوطه.

ج- گواهی اشتغال به کار صادره در خصوص بیمه شده یا تصویر برابر اصل شده آن از سوی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی.

د- تصویر برابر اصل شده اوراق گذرنامه بیمه شده.

ه- تصویر برابر اصل شده گزارش مقامات ذیصلاح کشور مربوطه مبنی بر تأیید جزئیات وقوع حادثه شامل: درج مشخصات فرد حادثه دیده، تاریخ وقوع حادثه، محل دقیق حادثه، علت حادثه، نتیجه حادثه، میزان قصور افرادی که در بروز حادثه دخیل بوده اند (حسب گزارش مراجع ذیصلاح) و سایر مدارک مرتبط.

و- تصویر برابر اصل شده مدارک پزشکی مراکز درمانی در کشور مربوطه.

ز- تأیید کلیه مدارک مورد اشاره در بندهای (ه) و (و) از سوی نمایندگی سیاسی کشور ج.ا.ایران در کشور محل حادثه به همراه ترجمه رسمی آن.

ل- در مواردی که پس از بررسی های لازم، حادثه از مصادیق ماده ۶۰ قانون تأمین اجتماعی باشد ناشی از کار تلقی و حسب گزارش مقامات ذیصلاح کشور متبوع یا مراجع قانونی در داخل کشور، چنانچه قصور کارفرما در وقوع حادثه نیز محرز گردد، واحد اجرائی ذیربط نسبت به اجرای ماده ۶۶ قانون تأمین اجتماعی و وصول خسارات وارده به سازمان برابر مقررات مورد عمل (به نسبت درصد میزان قصور) اقدام می نماید.

تعهدات قانونی:

• ارائه کلیه تعهدات قانونی کارگران اعزامی به خارج از کشور همانند سایر بیمه شدگان اجباری موضوع بند الف ماده ۴ قانون تأمین اجتماعی خواهد بود که به هر عنوان در قبال انجام کار، مزد یا حقوق دریافت می کنند.

• افرادی که در چارچوب ضوابط و مقررات بیمه ایرانیان خارج از کشور اقدام به پرداخت حق بیمه می نمایند ارائه تعهدات قانونی مطابق آئین نامه اجرائی بیمه موصوف می باشد.

سازمان تامین اجتماعی
مدیرعامل

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

شماره: ۱۰۰۰/۹۵/۱۳۲۴۶
تاریخ: ۱۳۹۵/۱۲/۱۴
پوست: نذارد

بخشنامه

موضوع: بیمه کارگران ایرانی اعزام به خارج از کشور

حوزه
امور استانی و
فنی و درآمد

اداره کل استان.....

احتراماً؛ نظر به اینکه بر اساس تبصره ۲ ماده ۱۲ "قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تأمین نیازهای کشور و تقویت آنها در امر صادرات و اصلاح ماده ۱۰۴ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۹۱/۰۵/۰۱ مجلس شورای اسلامی" سازمان تأمین اجتماعی مکلف گردیده است با دریافت حق بیمه کلیه کارگران ایرانی که در ارتباط با صدور خدمات فنی به خارج از کشور اعزام می شوند مطابق قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۰۲ و اصلاحیه های بعدی، آنها را بیمه نماید، لذا در جهت اجرای قانون یادشده توجه واحدهای اجرائی را به نکات ذیل جلب می نماید:

- ۱- به موجب تبصره یک ماده ۱۲ قانون مذکور وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی موظف گردیده برای کلیه کارگران ایرانی که در ارتباط با صدور خدمات فنی به خارج از کشور اعزام می شوند گواهینامه شغلی صادر و مراتب را جهت پوشش بیمه ای و وصول حق بیمه به سازمان تأمین اجتماعی اطلاع دهد.
- ۲- اداره کل اتباع می بایست در اجرای تبصره ۲ ماده ۱۲ قانون یادشده، اطلاعات مربوط به کارگران ایرانی موضوع قرارداد صدور خدمات فنی که به خارج از کشور اعزام و گواهی شغلی آنان توسط وزارتخانه مذکور صادر می شوند را احصاء و به تفکیک نام و نام خانوادگی، نام شرکت، محل اعزام و اشتغال و ... به ادارات کل ذیربط اطلاع رسانی نموده و بر همین اساس نیز ادارات کل استانها موظفند فهرست اطلاعات مربوطه را با توجه به محدوده شعب تابعه در اسرع وقت جهت اقدامات بعدی به واحدهای اجرائی ذیربط ارسال نمایند.
- ۳- چنانچه شرکت های مورد نظر دارای کد و سوابق قبلی نزد شعب باشند کارفرما مکلف خواهد بود نسبت به ارائه لیست کارگران اعزامی به خارج از کشور برابر ماده ۳۹ قانون تأمین اجتماعی عمل نماید.
- ۴- در خصوص شرکت هایی که فاقد کد کارگاهی می باشند واحد اجرائی بدو با اعزام بازرسی کارگاهها، می بایست موضوع را بررسی و مطابق با مفاد بخشنامه شماره ۱۹ درآمد نسبت به تخصیص کد کارگاهی اقدام لازم را بعمل آورده و سپس نسبت به اخذ لیست وفق ماده ۳۹ ق.ت.ا اقدام نمایند.

۵- شعب موظفند نسبت به تخصیص شماره بیمه (SSN) به کارگران شرکتهایی که رأساً و در چارچوب قراردادهای صدور خدمات فنی به خارج از کشور نیرو اعزام می‌نمایند، مطابق ضوابط مربوطه اقدام نمایند.

۶- قراردادهای صدور خدمات فنی به خارج از کشور که تابعیت کارفرما (واگذارنده کار) ایرانی می باشد مشمول ماده ۲۸ قانون تأمین اجتماعی بوده و لازم است واحد اجرائی حوزه دفتر مرکزی شرکت پس از اخذ یک نسخه از قرارداد منعقد شده نسبت به تخصیص کد پیمانکاری اقدام و صورت مزد یا حقوق بیمه شدگان اعزامی و حق بیمه متعلقه را وفق ضوابط و مقررات مواد ۲۸ و ۳۹ قانون تأمین اجتماعی دریافت نموده و در خاتمه پیمان پس از دریافت اطلاعات مبانی محاسباتی قرارداد از کارفرما، نسبت به محاسبه و مطالبه حق بیمه کارکنان شاغل در اجرای عملیات، وفق ماده ۴۱ قانون تأمین اجتماعی عمل نمایند.

تذکر: مقاطعه کاران موضوع این قانون مکلفند صورت مزد یا حقوق کارکنان دفتر مرکزی خود را کماکان طبق مقررات تأمین اجتماعی تهیه و به انضمام حق بیمه مقرر به صورت جداگانه به شعبه تسلیم و پرداخت نمایند.

۷- در صورتی که موضوع عملیات پیمان توسط پیمانکار اصلی به مقاطعه کاران فرعی واگذار شود در این صورت لازم است طبق ماده ۳۸ قانون تأمین اجتماعی کد پیمانکاری به مقاطعه کاران فرعی تخصیص و برابر مقررات اقدام گردد.

۸- چنانچه واگذارنده موضوع پیمان، غیرایرانی و مستقر در خارج از کشور باشد و پیمانکار، نیروهای عملیات پیمان را از ایران به کشور محل اجرای پروژه اعزام نماید، برهمن اساس و باتوجه به عدم شمول به ماده ۲۸ قانون تأمین اجتماعی، می‌بایست لیست و حق بیمه نیروهای مذکور از طریق دفتر مرکزی شرکت (پیمانکار) با ارائه مستندات اعزام به خارج و رعایت سایر مقررات به شعبه ذیربط ارسال و پرداخت گردد.

۹- شرکتهایی که در خارج از مرزهای ج.ا.ایران اقدام به ثبت شرکت نموده و از کارگر ایرانی جهت انجام فعالیت بهره می‌گیرند در صورتی که فاقد دفتر نمایندگی در داخل کشور باشند می‌توانند با ایجاد دفتر نمایندگی و اخذ کد کارگاهی، لیست و حق بیمه مربوطه را در دوره فعالیت آنان در خارج از کشور به واحدهای اجرائی سازمان ارسال و پرداخت نمایند. در غیر اینصورت می‌توانند کارگران ایرانی خود را به منظور برخورداری از پوشش تأمین اجتماعی در قالب بیمه ایرانیان خارج از کشور به شعب این سازمان معرفی نمایند.

سازمان تأمین اجتماعی
مدیرعامل

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

شماره: ۱۰۰۰/۹۵/۱۳۲۴۶

تاریخ: ۱۳۹۵/۱۲/۱۴

پیوست: نذارد

۱۰- با توجه به اینکه تنظیم گزارش حادثه به موجب قوانین کار و تأمین اجتماعی به عهده کارفرما یا مسئول کارگاه می باشد، لذا کارفرما به استناد تبصره یک ماده ۹۵ قانون کار و ماده ۶۵ قانون تأمین اجتماعی موظف است کلیه حوادث ناشی از کار بیمه شدگان مشمول (کارگران اعزام به خارج از کشور) را سریعاً و در مهلت مقرر قانونی به صورت کتبی به همراه مدارک مشروحه ذیل به شعبه تأمین اجتماعی محل پرداخت حق بیمه گزارش و اعلام نماید:

الف- تکمیل فرم گزارش اعلام حادثه مطابق با فرم شماره "۱" پیوست بخشنامه شماره ۱۶ امور فنی بیمه شدگان.

ب- اصل و تصویر گواهی کارفرما مبنی بر اشتغال بیمه شده در کشور متبوع به همراه قراردادهای مربوطه.

ج- گواهی اشتغال به کار صادره در خصوص بیمه شده یا تصویر برابر اصل شده آن از سوی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی.

د- تصویر برابر اصل شده اوراق گذرنامه بیمه شده.

ه- تصویر برابر اصل شده گزارش مقامات ذیصلاح کشور مربوطه مبنی بر تأیید جزئیات وقوع حادثه شامل: درج مشخصات فرد حادثه دیده، تاریخ وقوع حادثه، محل دقیق حادثه، علت حادثه، نتیجه حادثه، میزان قصور افرادی که در بروز حادثه دخیل بوده اند (حسب گزارش مراجع ذیصلاح) و سایر مدارک مرتبط.

و- تصویر برابر اصل شده مدارک پزشکی مراکز درمانی در کشور مربوطه.

ز- تأیید کلیه مدارک مورد اشاره در بندهای (ه) و (و) از سوی نمایندگی سیاسی کشور ج.ا.ایران در کشور محل حادثه به همراه ترجمه رسمی آن.

۱۱- در مواردی که پس از بررسی های لازم، حادثه از مصادیق ماده ۶۰ قانون تأمین اجتماعی بوده و ناشی از کار تلقی و حسب گزارش مقامات ذیصلاح کشور متبوع یا مراجع قانونی در داخل کشور، قصور کارفرما در وقوع حادثه نیز محرز گردد، لازم است واحد اجرائی ذیربط نسبت به اجرای ماده ۶۶ قانون تأمین اجتماعی و وصول خسارات وارده به سازمان برابر مقررات مورد عمل (به نسبت درصد میزان قصور) اقدام نماید.

۱۲- ارائه کلیه تعهدات قانونی به این قبیل از بیمه شدگان همانند سایر بیمه شدگان اجباری موضوع بند الف ماده ۴ قانون تأمین اجتماعی خواهد بود که به هر عنوان در قبال انجام کار، مزد یا حقوق دریافت می کنند. درخصوص آندسته از افرادی که درچارچوب ضوابط و مقررات بیمه ایرانیان خارج از کشور اقدام به پرداخت حق بیمه می نمایند ارائه تعهدات قانونی مطابق آئین نامه اجرائی بیمه موصوف می باشد.

سازمان تامین اجتماعی
مدیرعامل

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

شماره: ۱۰۰۰/۹۵/۱۳۲۴۶

تاریخ: ۱۳۹۵/۱۲/۱۴

پوست: نذارد

۱۳- ادارات کل استانها موظفند آمار کلیه کارگران ایرانی که در ارتباط با صدور خدمات فنی به خارج از کشور اعزام و بیمه شده این سازمان می گردند را در پایان هرماه جهت اقدامات بعدی به اداره کل اتباع اعلام و ارسال نمایند.

۱۴- شرکت مشاور مدیریت و خدمات ماشینی تأمین مکلف است با هماهنگی دفتر راهبری سیستمها، معاونت های امور استان ها و فنی و درآمد نسبت به اصلاح نرم افزارهای مربوطه در اسرع وقت اقدام نماید.

مسئول حسن اجرای این بخشنامه، مدیران کل بیمه ای و معاونین آنها، رؤسا و کارشناسان ارشد درآمد حق بیمه، امور فنی بیمه شدگان، امور فنی مستمری ها، نامنویسی و حسابهای انفرادی، فن آوری اطلاعات، آمار و اطلاعات ادارات کل استانها، رؤسا و مسئولین واحدهای بیمه ای در شعب و نیز شرکت مشاور مدیریت و خدمات ماشینی تأمین و سایر واحدهای مرتبط خواهند بود.

ومن... التوفیق
دکتر سید تقی نوربخش
مدیرعامل